

Na temelju članka 19. stavak 2. Zakona o zaštiti na radu (Narodne novine br. 71/2014) i članka 39. Statuta Sveučilišta u Zadru (pročišćeni tekst svibanj 2017.) rektorica Sveučilišta u Zadru donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom sukladno djelatnosti, tehnologiji, poslovima s posebnim uvjetima rada, sredstvima rada, opasnim radnim tvarima i broju radnika, a na temelju izvršene procjene opasnosti, utvrđuje se organizacija provođenja zaštite na radu, pravila zaštite na radu, te prava, obveze i odgovornosti ovlaštenika poslodavca, neposrednih ovlaštenika i radnika u dijelu u kojem ta pitanja nisu uređena Zakonom o zaštiti na radu, propisima donesenim na temelju navedenog zakona, te kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu.

Članak 2.

Otklanjanje opasnosti za zdravlje i život radnika poslodavac osigurava primjenom osnovnih, posebnih i priznatih pravila zaštite na radu. U tom cilju poslodavac utvrđuje organizaciju uređivanja i provođenja zaštite na radu; osposobljavanje radnika za rad na siguran način; poslove s posebnim uvjetima rada; ispitivanje sredstava rada i radnog okoliša; način postupanja s opasnim radnim tvarima; uporabu osobnih zaštitnih sredstava i opreme; sustav obavještanja iz zaštite na radu; pružanje prve pomoći; postupke u slučaju ozljede na radu; zaštita nepušača, zabrana unošenja i uzimanja alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti za vrijeme rada; zaštitu posebnih kategorija radnika; prava, dužnosti i odgovornosti ovlaštenika i radnika te unutarnji nadzor.

Poslodavac u cilju uređivanja i provedbe zaštite na radu ovim Pravilnikom uređuje ustroj Odbora za zaštitu na radu i izbor povjerenika za zaštitu na radu.

Članak 3.

Prilozi koji čine sastavni dio ovog Pravilnika jesu:

- Sustav, plan i program osposobljavanja za rad na siguran način
- Poslovi s posebnim uvjetima rada, okolnosti zbog kojih su utvrđeni, te rokovima pregleda
- Popis radnih mjesta na kojima se koriste osobna zaštitna sredstva s rokovima zamjene.

Članak 4.

Nositelj prava, obveza i odgovornosti iz zaštite na radu u Sveučilištu su svi subjekti koji planiraju, organiziraju, vode, obavljaju ili nadziru radne postupke kojima se ostvaruje djelatnost Sveučilišta.

Subjekt koji prenosi na drugu osobu prava i obveze koje ima prema odredbama ovog Pravilnika, ne može se time osloboditi odgovornosti utvrđenih ovim Pravilnikom.

Članak 5.

Radnici Sveučilišta dužni su obavljati poslove iz zaštite na radu utvrđene ovim Pravilnikom kao sastavni dio poslova radnih mjesta na koja su raspoređeni, a pravila zaštite na radu primjenjivati kao sastavni dio pravila struke.

Članak 6.

Troškovi za zaštitu na radu u cijelosti padaju na teret Sveučilišta i ne smiju se naplaćivati od radnika.

Članak 7.

Odredba Kolektivnog ugovora, ugovora o radu ili drugog akta u Sveučilištu kojom se utvrđuje pravo Sveučilišta da umjesto provođenja mjera zaštite na radu isplaćuje pojedinom ili skupini radnika novčanu naknadu za rad u štetnim ili opasnim uvjetima, je ništavna.

Članak 8.

Ako pojedinom odredbom ovog Pravilnika nije izrijekom drugačije određeno, pojmovi iz zaštite na radu navedeni u ovom Pravilniku koriste se prema njihovim definicijama iz Zakona i podzakonskih propisa.

II. ORGANIZACIJA UREĐIVANJA I PROVOĐENJA ZAŠTITE NA RADU

Članak 9.

Sve poslove zaštite na radu u skladu s ovim Pravilnikom i drugim propisima organizira, uređuje, nadzire i prati njihovu primjenu poslodavac, odnosno njegov ovlaštenik.

Ovlaštenik je osoba na koju rektor Sveučilišta prenosi poslove zaštite na radu. Ovlaštenje se daje ugovorom o radu, odnosno drugim aktom koji se utvrđuju obveze i ovlaštenja vezana za provedbu zaštite na radu.

Članak 10.

Ovlaštenik poslodavca je: rektor.

Neposredni ovlaštenici su osobe koje rukovode radom jednog ili više radnika, a to su:
Voditelji odjela, službi i ureda.

Članak 11.

Određene stručne, savjetodavne i druge poslove zaštite na radu obavljaju osobe ovlaštene i osposobljene za obavljanje poslova zaštite na radu sukladno odredbama ovog Pravilnika.

Članak 12.

Stručne poslove zaštite na radu obavljaju stručne i druge službe u sklopu djelokruga svojeg rada.

Poslove zaštite na radu obavljaju i imaju posebna ovlaštenja:

- radničko vijeće,
- odbor za zaštitu na radu,
- povjerenici za zaštitu na radu i
- radnici i udruge sindikata.

Poslove, prava, dužnosti, ovlaštenja i odgovornosti ovlaštenika, poslodavac i ovlaštenik utvrđuju ugovorom o radu, aneksom postojećeg ugovora o radu ili posebnom odlukom.

Članak 13.

Izvršavanje poslova zaštite na radu, za čije obavljanje poslodavac nije u mogućnosti osigurati stručno provođenje (zbog neodgovarajuće opreme, kadrova i sl.), poslodavac može ugovoriti s vanjskom stručnom pravnom ili fizičkom osobom ovlaštenom za obavljanje tih poslova.

Članak 14.

Poslove, prava, dužnosti, ovlaštenja i odgovornosti ovlaštenika, poslodavac i ovlaštenik utvrđuju posebnom odlukom.

1. Rektor

Članak 15.

Rektor je dužan osigurati uređivanje i provođenje zaštite na radu sukladno odredbama Zakona o zaštiti na radu, podzakonskim propisima, tehničkim normama i odredbama ovog pravilnika.

Rektor obavlja slijedeće poslove iz djelokruga zaštite na radu:

- donosi opće akte iz zaštite na radu s priložima,
- donosi plan i program mjera zaštite na radu, kao dio godišnjeg plana poslovanja Sveučilišta,
- ocjenjuje izvršenje godišnjeg plana i programa mjera zaštite na radu,
- donosi i prihvaća elaborat o procjeni opasnosti,
- odlučuje o financiranju pojedinačnih projekata iz zaštite na radu,
- ugovara osiguranje radnika za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti,
- ugovara usluge medicine rada koja će radnicima pružati specifičnu zdravstvenu zaštitu,
- donosi odluke i rješenja o provedbi odredaba ovog Pravilnika i drugih akata iz zaštite na radu.

2. Ovlaštenici poslodavca – voditelji odjela

Članak 16.

Zbog potreba operativnog planiranja, organiziranja, vođenja i nadziranja provođenja zaštite na radu u Sveučilištu prava, obveze i odgovornosti **ovlaštenika – voditelja odjela** grupirane su u dva hijerarhijska stupnja:

ovlaštenik – voditelj I.

- **ovlaštenik poslodavca**

ovlaštenik – voditelj II.

neposredni ovlaštenici:

- **pročelnici sveučilišnih odjela,**
- **voditelji Službi**
- **voditelji ureda**
- **voditelj knjižnice**

koji su u međusobnom odnosu nadređenosti odnosno podređenosti.

Poslovi koje obavljaju voditelji na pojedinim stupnjevima navedenim u prethodnom stavku, utvrđeni su odredbama članka 18. i 19. ovog Pravilnika.

Poslovi iz stavka 2. ovog članka sastavni su dio i obavljaju se uz poslove radnog mjesta na koje su pojedini voditelji raspoređeni sukladno odredbama Pravilnika o ustroju i sistematizaciji radnih mjesta na Sveučilištu u Zadru

Voditelji svih stupnjeva izravno su odgovorni ovlašteniku poslodavca, odnosno rektoru Sveučilišta.

Članak 17.

Za svaki stupanj vođenja iz prethodnog članka uvijek mora biti zadužen najmanje jedan od ovlaštenika poslodavca u Sveučilištu.

Ovlaštenik poslodavca ne smije biti raspoređen na stupanj rukovođenja za koji nije osposobljen.

Poslovi ovlaštenika – voditelja II. ne smiju biti povjereni osobi koja po prirodi posla ne može biti u svakodnevnom izravnom kontaktu s onim radnicima zbog čije sigurnosti i zaštite su ustanovljeni ti poslovi.

Članak 18.

Ovlaštenik – voditelj I. obavlja slijedeće poslove, odnosno ima slijedeća prava, obveze i odgovornosti iz zaštite na radu:

- naređuje i nadzire primjenu pravila zaštite na radu koja su propisana Zakonom, podzakonskim propisima, tehničkim normama, kolektivnim ugovorom i ovim Pravilnikom
- provodi odluke rektora iz zaštite na radu
- predlaže rektoru donošenje odluka provedbom kojih se unapređuje zaštita na radu odnosno uvjeti rada
- nadzire rad ovlaštenika – voditelja nižih stupnjeva radi djelotvornog obavljanja poslova iz zaštite na radu
- osigurava pravovremena ispitivanja sredstava rada, radne okoline i osobnih zaštitnih sredstava
- osigurava pravovremenu nabavku osobnih zaštitnih sredstava i opreme
- osigurava nabavku kompleta i pribora za provjeru alkoholiziranosti radnika
- zadužuje radnike za pružanje prve pomoći i upućuje ih na potrebno osposobljavanje
- zadužuje radnike za rukovođenje evakuacijom i spašavanjem, te ih upućuje na potrebno osposobljavanje
- određuje i ovlašćuje radnike koji će inspektoru rada pružiti stručnu pomoć pri utvrđivanju činjenica i drugu stručnu pomoć
- osigurava sigurna sredstva rada, osigurava ispitivanje radne okoline, strojeva, stanje zaštite na privremenim radilištima, ugovara usluge koordinatora I i II, osigurava provedbu zaštite od požara, osigurava provedbu zabrane pušenja, korištenje alkohola i drugih sredstava ovisnosti
- osigurava međusobnu suradnju svih ovlaštenika na nižim razinama
- predsjedava odborom iz zaštite na radu
- čuva tehničku dokumentaciju iz koje je vidljiva primjena osnovnih pravila zaštite na radu za objekte ili dijelove objekata koji se koriste kao radne i pomoćne prostorije, tako dugo dok ih koristi.

Članak 19.

Neposredni ovlaštenici - voditelj II. –obavljaju slijedeće poslove odnosno imaju slijedeća prava, obveze i odgovornosti iz zaštite na radu:

- naređuju i nadziru primjenu pravila zaštite na radu koja su propisana Zakonom, podzakonskim propisima, tehničkim normama, Kolektivnim ugovorom i ovim Pravilnikom
- predlažu nadređenom voditelju poslova donošenje odluka provedbom kojih se unapređuje zaštita na radu, odnosno uvjeti rada
- sudjeluju u izradi plana i programa mjera zaštite na radu, te izvješća o izvršenju plana i programa
- zabranjuju samostalan rad radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način,

- zabranjuju rad radniku na poslovima s posebnim uvjetima rada, ako nije na propisan način utvrđeno da ispunjava uvjete za rad na tim poslovima
- zabranjuju uporabu sredstava rada i osobnih zaštitnih sredstava ako zbog nastalih promjena ugrožavaju život ili zdravlje radnika
- surađuju s pravnim ili fizičkim osobama koje za poduzeće obavljaju ugovorene poslove iz zaštite na radu
- surađuju s inspekcijom rada
- osiguravaju obaviještenost radnika iz zaštite na radu
- daju odgovore radnicima na primjedbe ili prijedloge iz zaštite na radu
- osiguravaju da na radu uvijek bude odgovarajući broj radnika osposobljenih za pružanje prve pomoći, te da im bude dostupan potreban sanitetski materijal
- obrazuju se i osposobljavaju se za stručno obnašanje dužnosti, odnosno obavljanje poslova iz zaštite na radu, te stalno dopunjavanje znanja
- obavljanje i drugih poslova iz zaštite na radu na zahtjev rektora.
- organizirati i nadzirati rad radnika kojima rukovode, te osiguravaju da se primjenjuju pravila zaštite na radu utvrđena Zakonom, podzakonskim propisima, tehničkim normama, Kolektivnim ugovorom i ovim Pravilnikom
- provoditi povremene preglede sredstava za rad
- osigurati da radnici pravilno i namjenski koriste osobna zaštitna sredstva i opremu, te ih mogu udaljiti s rada ako ne koriste osobna zaštitna sredstva ili ih koriste protivno namjeni
- sudjelovati u praktičnom dijelu osposobljavanja radnika za rad na siguran način, te osigurati da radnici koji nisu osposobljeni za samostalan rad na siguran način ne rade bez nadzora osposobljenog radnika
- neodložno obavještavaju nadređenog voditelja i radnika za stručne poslove iz zaštite na radu o svakoj ozljedi na radu, uočenoj neispravnosti sredstava rada ili osobnih zaštitnih sredstava, te o odluci radnika da se koristi pravom da ne radi dok se ne otklone nedostaci na sredstvima rada na kojima mu prijete opasnost za zdravlje ili mu ugrožava život
- sudjelovati u analizi izvora i uzroka štetnih događaja koji su imali za posljedicu prekid rada, ozljeđivanje radnika ili oštećenje sredstava rada,
- osigurati pružanje prve pomoći ozlijeđenom radniku, te odrediti osobe i mjesta za čuvanje sanitetskog materijala i drugih sredstava za pružanje prve pomoći, kao i osigurati pravodobno upućivanje radnika na liječenje u zdravstvenu ustanovu
- obustaviti rad na mjestima na kojima radnicima prijete izravna opasnost po život i zdravlje, te o tome obavijestiti nadređenog voditelja i radnika za stručne poslove iz zaštite na radu
- zabraniti uporabu sredstava rada i osobnih zaštitnih sredstava ako zbog nastalih promjena ugrožavaju život ili zdravlje radnika
- osigurati da radnici tijekom rada ne piju alkoholna pića i da ne koriste druga sredstva ovisnosti
- obustaviti rad radnika koji su pod utjecajem alkohola ili drugog sredstva ovisnosti ili u apstinencijskoj krizi
- osigurati da radnici ne puše na mjestima gdje to nije dozvoljeno
- zabraniti samostalan rad radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način
- zabraniti rad radniku na poslovima s posebnim uvjetima rada, ako nije na propisan način utvrđeno da ispunjava uvjete za rad na tim poslovima
- osigurati da mjesto događaja u slučaju ozljede na radu ostane u stanju u kojem je bilo prilikom ozljeđivanja, dok inspekcija rada na utvrdi izvore i uzroke ozljeđivanja
- obrazovati se i osposobljavati za stručno obnašanje dužnosti odnosno obavljanje poslova iz zaštite na radu, te stalno dopunjuju znanja i pribavljaju potrebne obavijesti

3. Stručnjak za zaštitu na radu

Članak 20.

Stručnjak zaštite na radu je osoba koja ispunjava uvjete odgovarajuće stručne spreme, radnog iskustva i koja položi stručni ispit prema odredbama općeg akta koji regulira to područje, odnosno koja ispunjava posebne uvjete za obavljanje poslova zaštite na radu.

Stručni poslovi iz zaštite na radu u smislu ovog Pravilnika jesu osobito:

- pružanje stručne pomoći rektoru i ovlaštenicima poslodavca u primjeni propisa iz zaštite na radu
- pružanje stručne pomoći radnicima u cilju ostvarivanja prava te izvršenja obveza iz zaštite na radu, kao i unapređivanje radno-tehnološke discipline
- provedba unutarnjeg nadzora iz zaštite na radu
- sudjelovanje u izradi procjene opasnosti
- sudjelovanje u izradi prijedloga općih akata iz zaštite na radu i uputa za siguran rad
- sudjelovanje u izradi prijedloga godišnjeg plana i programa mjera zaštite na radu
- izrada prijedloga plana evakuacije i spašavanja, te organiziranja praktičnih vježbi
- suradnja s medicinom rada
- vođenje evidencije i čuvanje isprava iz zaštite na radu
- prijavljivanje slučajeva ozljeda na radu zdravstvenoj ustanovi, te osiguravajućem društvu kod kojeg su radnici osigurani za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti
- sudjelovanje u osposobljavanju radnika za rad na siguran način
- sudjelovanje u analizi izvora i uzroka štetnih događaja koji su imali za posljedicu prekid rada, ozljeđivanje radnika ili oštećenje sredstava rada
- organiziranje propisanih ispitivanja sredstava rada, osobnih zaštitnih sredstava i zaštitnih naprava, te ispitivanja radnog okoliša i vođenje propisanih evidencija
- organiziranje prethodnih i periodičnih liječničkih pregleda radnika na poslovima s posebnim uvjetima rada i vođenje propisanih evidencija
- izrada propisanih i potrebnih izvješća iz zaštite na radu
- izrada plana i programa ispitivanja i mjerenja iz zaštite na radu i plana liječničkih pregleda s troškovima i dinamikom obavljanja
- obavljanje i drugih stručnih poslova iz zaštite na radu na zahtjev rektora ili ovlaštenika poslodavca.

Članak 21.

Radnik koji obavlja stručne poslove iz zaštite na radu odgovoran je rektoru Sveučilišta.

4. Službe

Članak 22.

Poslove zaštite na radu obavljaju u sklopu svoje djelatnosti **Služba za tehničko održavanje i osiguranje.**

Članak 23.

Tajništvo Rektorata u suradnji sa Stručnjakom zaštite na radu i Ovlaštenikom poslodavca dužno je pripremiti nacрте općih akata, odluka, ugovora o radu, ugovora sa stručnim organizacijama, ugovora sa medicinom rada, odluka i drugih pisanih akata.

Članak 24.

Pročelnici sveučilišnih odjela su dužni postupati po pravilima zaštite na radu, posebno u svezi s opasnim tvarima, njihovim rukovanjem i izdavanjem, te poštivanjem postupaka i osiguravanjem potrebne dokumentacije.

5. Odbor za zaštitu na radu

Članak 25.

Članove odbora zaštite na radu imenuje rektor.

Odbor zaštite na radu čine ovlaštenik poslodavca kojeg je odredio rektor, stručnjak za zaštitu na radu, povjerenik za zaštitu na radu i specijalist medicine rada.

Članak 26.

Predsjednik odbora za zaštitu na radu je ovlaštenik poslodavca. Mandat članova Odbora za zaštitu na radu traje četiri (4) godine.

Članak 27.

Odbor zaštite na radu obavlja sljedeće poslove:

- planiranje i nadzor primjene pravila zaštite na radu,
- obavještanje radnika o zaštiti na radu
- analiza ozljeda na radu i predlaganje mjera zaštite za njihovo smanjenje, odnosno sprječavanje,
- prihvaćanje i provođenje revizije procjene opasnosti,
- stalnog poticanja unaprjeđenja zaštite na radu.

6. Povjerenik za zaštitu na radu

Članak 28.

Kod poslodavca koji zapošljava 20 ili više radnika radnici između sebe biraju ili imenuju povjerenika radnika za zaštitu na radu. Broj povjerenika radnika za zaštitu na radu, izbor i njihov mandat utvrđuje se u skladu s odredbama Zakona o radu kojim su uređena pitanja izbora radničkog vijeća vodeći računa o zastupljenosti svih dijelova procesa rada.

Bez obzira na broj radnika povjerenik će biti izabran ili imenovan svugdje gdje to zahtijevaju uvjeti rada (povećana opasnost za sigurnost i zdravlje radnika, rad na izdvojenim mjestima i sl.).

Za povjerenika zaštite na radu može biti izabrana odnosno imenovana osoba koja radi u takvim uvjetima odnosno na izdvojenom mjestu rada.

Sindikati ili sindikati mogu pod uvjetima iz stavka 2. ovog članka imenovati povjerenika za zaštitu na radu ukoliko je to predviđeno kolektivnim ugovorom.

Imenovani sindikalni povjerenik za zaštitu na radu u pravima i obvezama u potpunosti se izjednačava sa izabranim povjerenikom.

Članak 29.

Postupak izbora povjerenika za zaštitu na radu obavlja se u skladu s odredbama Zakona o radu kojima su uređena pitanja radničkog vijeća.

Članak 30.

Povjerenik se bira na vrijeme na koje se zaključuje Kolektivni ugovor. Isti povjerenik može ponovno biti biran i nakon isteka mandata.

Članak 31.

Ako je prema propisanim kriterijima kod poslodavca izabrano ili imenovano više povjerenika oni između sebe biraju ili imenuju svog koordinatora.

Članak 32.

Zadatak je povjerenika da djeluje u interesu radnika na području zaštite na radu, te da prati primjenu propisa i naređenih mjera zaštite u radnoj sredini u kojoj je izabran.

Povjerenik ima i sljedeća prava i dužnosti:

- podnositi prijedloge vezane uz donošenje odluka iz područja zaštite zdravlja i sigurnosti na radu,
- zahtijevati od poslodavca da poduzme odgovarajuće mjere u cilju smanjenja i otklanjanja izvora opasnosti,
- podnositi pritužbe tijelima nadležnim za zaštitu na radu, ako smatra da su prethodno poduzete mjere i osigurana sredstva nedostatna ili neodgovarajuća za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu.
- sudjelovati u planiranju unapređivanja uvjeta rada, uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih tvari u radni i proizvodni proces i poticati poslodavca i njegove ovlaštenike na provedbu zaštite na radu,
- biti obaviješten o svim promjenama od utjecaja na sigurnost i zdravlje radnika,
- imati pravo uvida i korištenja dokumentacije vezane za sigurnost i zdravlje radnika,
- primati primjedbe radnika na primjenu propisa i provedbu mjera zaštite na radu,
- izvijestiti inspektora o svojim zapažanjima i zapažanjima radnika čiji je povjerenik, prisustvovati inspekcijskim pregledima i očitovati se na činjenično stanje koje utvrdi inspektor,
- pozvati inspektora rada kada ocijeni da su ugroženi život i zdravlje radnika, a poslodavac to propušta ili odbija učiniti,
- obrazovati se za obavljanje ovih poslova, stalno proširivati i unapređivati znanje, pratiti i prikupljati obavijesti od značaja za njegov rad,
- staviti prigovor na inspekcijski nalaz i mišljenje,
- svojim djelovanjem poticati ostale radnike na rad na siguran način,
- obavještavati radnike o mjerama koje poslodavac poduzima da im osigura zaštitu na radu i zdravstvenu zaštitu.

O svom radu povjerenik je dužan najmanje svaka tri mjeseca izvještavati radničko vijeće, odnosno sindikalnog povjerenika.

Poslodavac je dužan osigurati povjereniku uvjete za nesmetano obnašanje te dužnosti, davati sve potrebne obavijesti i omogućiti uvid u sve propise i isprave u svezi sa zaštitom na radu i ne smije ga, tijekom obnašanja dužnosti, bez pristanka radničkog vijeća i sindikata rasporediti na drugo radno mjesto ili k drugom poslodavcu, otkazati ugovor o radu, smanjivati mu plaću ili ga na drugi način dovoditi u nepovoljniji položaj niti protiv njega pokrenuti postupak za naknadu štete, ukoliko je povjerenik postupao sukladno svojim ovlastima.

Uvjeti za nesmetano obnašanje dužnosti povjerenika radnika za zaštitu na radu i njihovih koordinatora osiguravaju se u skladu sa odredbama Zakona o radu kojima se uređuju uvjeti za rad članova radničkih vijeća s tim da povjerenici za zaštitu na radu i koordinatori imaju pravo na naknadu plaće za najmanje 4 sati tjedno bez mogućnosti prava ustupanja drugome radnih sati osim ako se kolektivnim ugovorom drugačije ne uredi.

Poslodavac, radničko vijeće i sindikat, odnosno sindikalni povjerenik mogu posebnim sporazumima regulirati i druga specifična pitanja vezana za broj povjerenika u izdvojenim mjestima rada, koordinatora za zaštitu na radu, plaće, primanja i ostala materijalna prava kao i izostanak s rada radi osposobljavanja (tečajevi, seminari, sastanci i sl.).

7. Radnici

Članak 33.

Radnici su dužni obavljati poslove zaštite na radu sukladno Zakonu o zaštiti na radu, Zakonu o radu, Kolektivnom ugovoru i ugovoru o radu.

Odgovornost za provedbu radnih obveza radnika utvrđene su odredbama ovog Pravilnika, a za prekršaj u kaznenim odredbama Zakona.

Članak 34.

Radnik ima pravo odbiti rad ako mu izravno prijete opasnost za život ili zdravlje zbog toga što nisu primijenjena pravila zaštite na radu, za vrijeme dok ona ne budu primijenjena.

Radnik je dužan neodložno obavijestiti ovlaštenika poslodavca o odluci da se koristi pravom iz prethodnog stavka.

Poslodavac ne smije zahtijevati od radnika da nastavi s radom sve dok se stručnim postupkom ne provjere činjenice o kojima ovisi osnovanost njegove odluke.

Radnik je odgovoran za štetu koju je prouzrokovao Sveučilištu neosnovanim korištenjem prava iz stavka 1. ovog članka.

III. PRAVILA ZAŠTITE NA RADU

Osposobljavanje za rad na siguran način

Članak 35.

Osposobljavati se iz zaštite na radu dužni su:

- radnici za koje je procjenom opasnosti utvrđeno da se moraju osposobljavati za rad na siguran način
- poslodavac i njegovi ovlaštenici iz područja zaštite na radu
- radnici određeni za provedbu evakuacije i spašavanja
- radnici za pružanje prve pomoći
- svi radnici po programu za preventivno gašenje požara

Članak 36.

Sustav i programi osposobljavanja radnika za rad na siguran način izrađuju se temeljem procjene opasnosti i sastavni su dio ovog Pravilnika.

Izmjene i dopune programa osposobljavanja obavljaju se uvijek kada se mijenja procjena opasnosti i to na način i po postupku predviđenom za izmjenu i dopunu ovog pravilnika.

Članak 37.

Osposobljavanje za rad na siguran način organizira radnik raspoređen na poslove stručnjaka za zaštitu na radu, na zahtjev ovlaštenika poslodavca navedenih u čl. 10. ovog pravilnika.

Osposobljavanje se sastoji od teoretskog i praktičnog dijela.

Teoretski dio osposobljavanja za rad na siguran način provodi se metodom samoobrazovanja. Uvodnu konzultaciju o svrsi zaštite na radu s obrazloženjem osnovnih pojmova iz zaštite na radu i načinom uporabe obrazovne dokumentacije obavlja stručnjak za zaštitu na radu ugovorene ovlaštene tvrtke za poslove zaštite na radu.

Praktični dio osposobljavanja obavlja se na mjestu rada, a obavljaju ga neposredni voditelji poslova (voditelji poslova, odnosno poslovođe).

Članak 38.

Provjera znanja obavlja se primjenom odgovarajućih testova znanja.

Provjeru znanja obavlja radnik raspoređen na radno mjesto stručnjak za zaštitu na radu.

Ako je radnik odgovorio točno na 75% pitanja, smatra se da je uspješno izradio test znanja.

Radnik koji ne postigne zadovoljavajući uspjeh na provjeri osposobljenosti, ima pravo pristupiti testiranju još dva puta, a ako ne zadovolji ni na trećoj provjeri, poslodavac ga može rasporediti na drugo radno mjesto (uz prethodnu provjeru osposobljenosti za to radno mjesto) ili s njim raskinuti ugovor o radu.

Članak 39.

Provjera praktične osposobljenosti na mjestu rada obavlja se nakon uspješno obavljene provjere teoretskih znanja.

Ocjena praktične osposobljenosti provodi se na mjestu rada.

Zapisnik o ocjeni praktične osposobljenosti radnika za rad na siguran način na pojedinom mjestu rada sastavljaju i potpisuju neposredni ovlaštenik osposobljavanog radnika, radnik i stručnjak zaštite na radu zadužen za osposobljavanje.

Članak 40.

Provjera osposobljenosti obavlja se nakon svakog događaja na radu koji je uzrokovao privremenu spriječenost za rad jednog ili više radnika u trajanju dužem od 42 dana ili neku drugu težu posljedicu, te po nalogu inspektora.

Krug osoba koje će biti obuhvaćene provjerom osposobljenosti u slučaju događaja iz stavka 1. ovog članka, utvrđuje odgovorni voditelj poslova na osnovi izvješća o okolnostima pod kojima se dogodilo ozljeđivanje radnika i o posljedicama koje je uzrokovalo.

Članak 41.

Nakon završenog osposobljavanja i provjere osposobljenosti, radniku se izdaju zapisnici o provjeri teoretskog znanja te zapisnik o ocjeni praktične osposobljenosti, a na temelju ta dva zapisnika izrađuje se evidencijski karton o osposobljenosti EK1.

Članak 42.

Poslodavac je dužan osposobljavanje radnika za rad na siguran način, provesti tijekom radnog vremena na svoj trošak.

Članak 43.

Evidenciju o radnicima osposobljenim za rad na siguran način vodi stručnjak za zaštitu na radu koji čuva i dokaze o osposobljenosti radnika za rad na siguran način.

Članak 44.

Radniku kojem je zabranjen daljnji rad jer je krivnjom Sveučilišta raspoređen na radno mjesto iako nije bio osposobljen za rad na siguran način, do završetka osposobljavanja pripadaju sva prava kao da je nastavio samostalno raditi na siguran način.

8. Obavještavanje iz zaštite na radu:

Članak 45.

Neposredni ovlaštenici su dužni radnicima davati odgovarajuće obavijesti i pisane upute koje se odnose na opasnosti i štetnosti za život i zdravlje radnika.

Na mjestima rada, na sredstvima rada i pripadajućim instalacijama trajno se postavljaju znakovi sigurnosti i znakovi općih obavijesti.

Vrste, raspored i postavljanje znakova sigurnosti i sigurnosnih uputa utvrđeni su u Prilogu IV ovog pravilnika.

Obavijest se može dati i u usmenom obliku u iznimnim okolnostima kada prijete iznenadna neposredna opasnost za život i zdravlje radnika.

Neposredni ovlaštenici su odgovorni da znakovi sigurnosti i općih obavijesti te upute za sigurna način rada te upute za rad na siguran način trajno budu istaknute na mjestu obavljanja poslova.

9. Poslovi s posebnim uvjetima

Članak 46.

Poslovi s posebnim uvjetima rada utvrđuju se temeljem procjene opasnosti.

Popis poslova s posebnim uvjetima rada sa utvrđenim vrstama poslova prema pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada i rokovima pregleda sastavni su dio ovog Pravilnika (Prilog I.).

Izmjene i dopune ovog pravilnika obavljaju se prilikom svake izmjene ili dopune procjene opasnosti, a na način i po postupku predviđenom za izmjenu i dopunu ovog Pravilnika.

Članak 47.

Na poslove s posebnim uvjetima rada radnika se može rasporediti tek nakon što je utvrđeno da ispunjava uvjete utvrđene posebnim pravilima zaštite na radu. Ispunjava li radnik naveden uvjete ocjenjuje stručnjak zaštite na radu u suradnji s ovlaštenikom poslodavca.

Članak 48.

Radnik raspoređen na radno mjesto stručnjak za zaštitu na radu, organizira provedbu prethodnih i periodičnih pregleda.

Voditelj odjela u suradnji sa stručnjakom za zaštitu na radu upućuje radnike na pregled zbog provjere potrebne zdravstvene i psihičke sposobnosti za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada.

Članak 49.

Evidenciju o radnicima koji obavljaju poslove s posebnim uvjetima rada vodi stručnjak za zaštitu na radu.

Uvjerjenja o radnoj sposobnosti nalaze se u dosjeima radnika u općoj, kadrovskoj i pravnoj službi.

Članak 50.

U slučaju da radnik odbije obaviti provjeru zdravstvene i psihičke sposobnosti, stručnjak za zaštitu na radu o tome obavještava rukovoditelja službe kojoj pripada odnosni radnik.

Ako za radnika nije izdana isprava kojom se potvrđuje da u pogledu zdravstvenog stanja i psihičke sposobnosti udovoljava posebnim uvjetima u odnosu na zahtjeve posla, stručnjak za zaštitu na radu o tome izvještava voditelje iz članka 10. ovog Pravilnika.

Članak 51.

Radniku koji ne smije nastaviti obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada, jer propustom Sveučilišta nije obavio provjeru da li ispunjava uvjete za obavljanje tih poslova, nakon isteka vremena u kojem je trebao obaviti provjeru, pa do obavljanja iste, ne smiju se umanjivati ili oduzeti prava koja ostvaruje temeljem obavljanja poslova s posebnim uvjetima rada.

10. Osobna zaštitna sredstva

Članak 52.

Popis poslova koji se moraju obavljati uz uporabu osobnih zaštitnih sredstava i opreme s naznakom vrste osobnog zaštitnog sredstva, namjene, norme i tipa izvedbe, sastavni je dio ovog Pravilnika (Prilog II.).

Izmjene i dopune ovog priloga obavljaju se prilikom svake izmjene ili dopune procjene opasnosti, a na način i prema postupku predviđenom za izmjenu ili dopunu ovog Pravilnika.

Članak 53.

Prema Pravilniku o uporabi osobnih zaštitnih sredstava (NN 39/2006) osobna zaštitna sredstva upotrebljavaju radnici pri radovima, pri kojima nije moguće otkloniti rizike za sigurnost i zdravlje te u slučajevima kada poslodavac ne može u dovoljnoj mjeri smanjiti rizike primjenom osnovnih pravila zaštite na radu ili odgovarajućom organizacijom rada.

Članak 54.

Ovlaštenik I osigurava radnicima osobna zaštitna sredstva koja ispunjavaju sljedeće zahtjeve:

- moraju biti oblikovana i izrađena u skladu s propisima s propisanim tehničkim zahtjevima,
- moraju biti namjenski izrađena za zaštitu pred očekivanim rizicima i ne smiju uzrokovati veće rizike za sigurnost radnika;
- moraju odgovarati stvarnim uvjetima na mjestu rada;
- moraju odgovarati specifičnim ergonomskim potrebama;
- moraju biti tako izrađena, da ih može korisnik pravilno prilagoditi na jednostavan način.

Članak 55.

Ovlaštenik I je dužan omogućiti predstavnicima radnika da, od ponuđenih osobnih zaštitnih sredstava koja odgovaraju tehničkim zahtjevima nakon probnog korištenja, predlože ono koje im najbolje odgovara.

Kada radnik zbog više rizika kojima je izložen mora koristiti različita osobna zaštitna sredstva, poslodavac mora osigurati takva sredstva koja su međusobno prilagodljiva a da pri tome još uvijek djelotvorno štite radnika od rizika kojima je izložen na radu.

Članak 56.

Ovlaštenik I pri dodjeljivanju osobnih zaštitnih sredstava radnicima poštuje načelo da su sredstva namijenjena za njihovu osobnu uporabu.

Ukoliko okolnosti zahtijevaju da određeno osobno zaštitno sredstvo koristi više radnika, poslodavac mora poduzeti sve što je potrebno da takva uporaba kod korisnika ne uzrokuje zdravstvene ili higijenske teškoće.

Kao kolektivna osobna zaštitna sredstva se koriste zaštitne naočale, gumene rukavice za kemikalije i zaštita sluha (naušnjaci), pregače za zavarivače, zaštitne maske. Kolektivna

osobna zaštitna sredstva se moraju nalaziti u dovoljnom broju, tako da ih svaki radnik ima na raspolaganju prilikom obavljanja određenih poslova za koja su propisana.

Članak 57.

Ovlaštenik I mora na trošak Sveučilišta radnicima osigurati osobna zaštitna sredstva.

Ovlaštenik I mora osigurati ispravna osobna zaštitna sredstva, odgovarajuće higijenske uvjete, potrebno održavanje te popravke i zamjenu osobnih zaštitnih sredstava.

Neposredni ovlaštenik mora osigurati da su pri radu pri kojem se upotrebljavaju osobna zaštitna sredstva na raspolaganju tehničke upute te upute za njihovu uporabu.

Članak 58.

Neposredni ovlaštenik mora pravovremeno i prethodno upoznati radnika o rizicima od kojih ih štite dodijeljena osobna zaštitna sredstva.

U okviru osposobljavanja za rad na siguran način neposredni ovlaštenik mora teoretski i praktično osposobiti radnike za pravilnu uporabu osobnih zaštitnih sredstava što uključuje i zorno pokazivanje načina njihove uporabe.

Neposredni ovlaštenik mora voditi brigu o tome da radnici namjenski upotrebljavaju osobna zaštitna sredstva i u skladu s preuzetim uputama koje moraju biti razumljive radnicima.

Članak 59.

Radnik je dužan pri radu koristiti propisana osobna zaštitna sredstva.

Članak 60.

Prilikom uporabe osobnih zaštitnih sredstava radnik se mora pridržavati pravila zaštite na radu, uputa proizvođača te uputa neposrednog ovlaštenika.

Neposredni ovlaštenici moraju radnicima dati na korištenje upute iz prethodnog stavka, a u slučaju da se osobna zaštitna sredstva kupuju u inozemstvu, radnicima se moraju dati upute na hrvatskom jeziku.

Članak 61.

Radnik ne smije koristiti osobno zaštitno sredstvo koje mu nije povjereno i za čije korištenje nije osposobljen.

Radnik ne smije koristiti osobna zaštitna sredstva protivno njihovoj namjeni i dužan ih je čuvati, održavati i koristiti sukladno pravilima zaštite na radu.

Radnik ne smije popravljati ili obavljati bilo kakve izmjene na osobnom zaštitnom sredstvu ili zaštitnoj opremi, osim u slučajevima kada je za to osposobljen i ovlašten.

Radnik ne smije odnositi osobna zaštitna sredstva izvan mjesta rada, osim radi održavanja čistoće istih.

Članak 62.

Za pravodobnu nabavku osobnih zaštitnih sredstava odnosno opreme odgovoran je ovlaštenik – voditelj I.

Članak 63.

Zahtjev za nabavku osobnih zaštitnih sredstava i opreme podnose neposredni ovlaštenici poslodavca iz članka 10. ovog Pravilnika.

Članak 64.

Na skladištu se u svakom trenutku mora nalaziti dostatna količina zaštitnih sredstava radi zamjene dotrajalih ili oštećenih sredstava.

Članak 65.

Radnik očevidom ili funkcionalnom provjerom obavlja pregled osobnih zaštitnih sredstava prije svakog započinjanja s radom, osim ako za pojedino osobno zaštitno sredstvo nije propisan drugačiji postupak ispitivanja.

Pregled osobnih zaštitnih sredstava koja su na zajedničkom zaduženju, obavljaju radnici prije uporabe, kao i skladištar prije izdavanja odnosno nakon zaprimanja.

11. Sredstva rada i radni okoliš

Članak 66.

Ispitivanje sredstava rada i radnog okoliša u utvrđenim rokovima organizira ovlaštenik poslodavca iz članka 18. ovog Pravilnika i stručnjak za zaštitu na radu.

Članak 67.

Ispitivanje sredstava rada i radnog okoliša obavljaju na temelju ugovora stručne ustanove ovlaštene za obavljanje tih poslova.

Članak 68.

Ako posebnim propisima nije drukčije određeno ispitivanja navedena u stavku radnog okoliša, te strojeva i uređaja s povećanim opasnostima, poslodavac je dužan obaviti u rokovima koji ne mogu biti duži od dvije godine.

Neovisno od toga obveza ispitivanja postoji odmah nakon što su nastali uvjeti zbog kojih je ispitivanje obvezno, kao i nakon svake promjene u radnom okolišu koja ima utjecaja na stanje utvrđeno prethodnim ispitivanjem.

Članak 69.

O ispitanim sredstvima rada i radnom okolišu sastavlja se zapisnik i izdaje uvjerenje. Zapisnike o ispitivanju sredstava rada i radnog okoliša čuva stručnjak za zaštitu na radu.

Članak 70.

Ispitana sredstva rada i uređaji koji ne zadovoljavaju osnovna pravila zaštite na radu i predstavljaju neposrednu opasnost za život i zdravlje radnika, isključuju se iz pogona sve do njihovog osposobljavanja za daljnji rad u smislu primjene pravila zaštite na radu.

Odluku o tome donosi ovlaštenik poslodavca iz članka 18. ovog Pravilnika.

Ovlaštenik poslodavca iz članka 18. ovog Pravilnika dužan je odmah obavijestiti nadređenog rukovoditelja o zabrani rada na pojedinim strojevima i uređajima.

12. Opasne radne tvari

Članak 71.

Prilikom korištenja opasnih radnih tvari moraju se primjenjivati sva pravila zaštite na radu u skladu s propisima i uputama proizvođača, te osigurati da se iste označe na propisan način.

Članak 72.

Korištenje opasnih i štetnih tvari, njihovo uskladištenje i odlaganje, nadziru ovlaštenici poslodavca navedeni u članku 10. ovog pravilnika u suradnji sa stručnjakom zaštite na radu, a radna mjesta.

13. Privremena i zajednička privremena radilišta

Članak 73.

Investitor u djelatnosti graditeljstva, odnosno poslodavac u djelatnostima brodogradnje i šumarstva je dužan prijaviti radilište na kojima je predviđen opseg radova od 500 osoba – dana ili više te u slučaju izvođenja posebno opasnih radova prema posebnim propisima bez obzira na trajanje radova.

Investitor odnosno poslodavac je dužan najmanje 8 dana prije početka izvođenja radova na tom radilištu dostaviti prijavu radilišta tijelu nadležnom za poslove inspekcije rada odnosno drugom nadležnom tijelu uz dostavu plana izvođenja radova.

Prijavu radilišta dužan je investitor, odnosno poslodavac ažurirati u slučaju promjena koje utječu na rok dovršenja radova, kao i u slučajevima uvođenja novoga izvođača radova ili privremene obustave rada.

Investitor ne može svoje obveze propisane ovim Zakonom prenijeti na izvođača/izvođače radova.

Članak 74.

Investitor u graditeljstvu, odnosno poslodavac koji je glavni izvođač u djelatnosti brodogradnje i šumarstva je prema posebnom propisu obavezan imenovati koordinatora za zaštitu na radu, odnosno odgovornu osobu za koordinaciju tijekom izvođenja radova.

14. Zaštita od požara, evakuacija i spašavanje

Članak 75.

Zaštita od požara regulira se posebnim općim aktom odnosno Pravilnikom zaštite od požara.

Članak 76.

Poslodavac je dužan u svakoj građevini uzimajući u obzir tehnološki proces, stvari koje se u radu koriste, način rada, uskladištene stvari kao i veličinu građevine, poduzeti mjere da do požara ne done, a ako ipak do njega done, da se opasnost po sigurnost i zdravlje radnika smanji na najmanju moguću mjeru.

Članak 77.

Poslodavac je dužan poduzeti potrebne mjere za zaštitu od požara i spašavanje radnika, odrediti radnika koji će provoditi navedene mjere i osigurati pozivanje i postupanje javnih službi nadležnih za zaštitu od požara i spašavanje.

Poslodavac je dužan broj radnika iz stavka 1. ovoga članka, njihovu osposobljenost i potrebnu opremu, utvrditi u skladu s posebnim propisom, ovisno o prirodi procesa rada, veličini poslodavca te ukupnog broja radnika.

Poslodavac je dužan osobama iz stavka 1. ovoga članka osigurati potrebne zaštitne uređaje i opremu.

Poslodavac je u slučaju nastanka neposredne i ozbiljne opasnosti po život i zdravlje radnika dužan:

- što je prije moguće, obavijestiti sve radnike o nastaloj opasnosti kojoj jesu ili bi mogli biti izloženi, kao i o mjerama koje jesu ili bi trebale biti provedene, kako bi se spriječila ili umanjila opasnost po život i zdravlje,
- poduzeti radnje i dati upute o napuštanju radnog mjesta i upućivanju na sigurno mjesto,

- organizirati nastavak rada tek nakon isteka opasnosti, osim u slučaju postojanja osobito iznimnih i objektivno opravdanih razloga.

Poslodavac je dužan osposobiti sve radnike da u slučaju nastanka neposredne i ozbiljne opasnosti po život i zdravlje, kojoj jesu ili bi mogli biti izloženi, mogu poduzeti mjere ili provesti postupke u skladu sa svojim znanjem i raspoloživim tehničkim sredstvima, kako bi opasnost otklonili ili smanjili, čak i u slučaju kada o tome ne mogu obavijestiti odgovornu osobu.

Radnici koji postupaju u skladu s odredbom stavka 5. ovoga članka, zbog tog postupanja ne smiju biti dovedeni u nepovoljniji položaj, osim u slučaju ako su postupali nemarno ili su propustili postupati uz dužnu pažnju.

Članak 78.

Neposredni voditelj evakuacije i spašavanja dužan je, u slučaju iznenadnog događaja koji može ugroziti živote i zdravlje radnika i ostalih prisutnih osoba ako ostanu u prostorijama i prostorima poslodavca, organizirati i osigurati evakuaciju i spašavanje radnika i drugih prisutnih osoba iz poslovnih prostora.

Članak 79.

Obveze iz prethodnog članka ostvaruju se u skladu s planom evakuacije i spašavanja u slučaju požara, eksplozije, prirodnih nepogoda i drugih pojava koje mogu ugroziti živote i zdravlje radnika.

Članak 80.

Plan evakuacije i spašavanja donosi rektor. Izmjena i dopuna plana obavlja se na način i prema postupku predviđenom za izmjenu i dopunu ovog Pravilnika.

15. Prva pomoć

Članak 81.

Poslodavac je dužan organizirati i osigurati pružanje prve pomoći radnicima za slučaj ozljede na radu ili iznenadne bolesti do njihovog upućivanja na liječenje zdravstvenoj ustanovi i osigurati pozivanje i postupanje javnih službi nadležnih za pružanje medicinske pomoći.

Na svakom radilištu i u radnim prostorijama u kojima istovremeno radi do 20 radnika najmanje jedan od njih mora biti osposobljen i određen za pružanje prve pomoći te još po jedan na svakih daljnjih 50 radnika.

Članak 82.

Ovlaštenik poslodavca dužan je osigurati sredstva za osposobljavanje radnika određenih za pružanje prve pomoći, za nabavku kompleta sanitetskog materijala, te za pravodobni prijevoz ozlijeđenog ili oboljelog radnika na liječenje u zdravstvenu ustanovu.

Članak 83.

Radnici određeni za pružanje prve pomoći zadužuju komplet sanitetskog materijala, te evidentiraju svaki utrošak istog, a u suradnji sa stručnjakom za zaštitu na radu predlažu nabavku novih količina radi popunjavanja kompleta.

Popis sredstava i opreme za pružanje prve pomoći i mjesta za smještaj čine sastavni dio ovog pravilnika (Prilog III).

16. Postupci u slučaju ozljeda na radu

Članak 84.

U slučaju ozljede na radu radnik koji se zatekne na mjestu događaja dužan je o istom hitno obavijestiti neposrednog ovlaštenika i radnika osposobljenog i zaduženog za pružanje prve pomoći.

Članak 85.

Neposredni ovlaštenik je dužan bez odlaganja doći na mjesto događaja i :

- ukloniti izvor opasnosti, a kada to ne može učiniti brzo i jednostavno, tada osigurati da radnici hitno napuste opasno područje
- osigurati pristup do ozlijeđenog radnika i pružiti neposrednu prvu pomoć
- pozvati prema potrebi hitnu medicinsku pomoć ili organizirati prijevoz ozlijeđenog radnika na liječenje u zdravstvenu ustanovu
- neodložno obavijestiti ovlaštenika poslodavca, te je dužan sačiniti Zapisnik o nastaloj ozljedi na radu temeljem pismene izjave ozlijeđenog radnika. Zapisnik vlastoručno potpisuje ozlijeđeni radnik i neposredni rukovodilac te očevidac nastale ozljede na radu (ukoliko ga ima).
- Izjave dostaviti stručnjaku zaštite na radu.

17. Zaštita nepušača

Članak 86.

Poslodavac je dužan prikladnim mjerama provoditi zaštitu nepušača od djelovanja duhanskog dima.

Zabranjeno je pušenje na radnim sastancima.

Zabranjeno je pušenje u radnim prostorijama i prostorima osim onih u kojima poslodavac iznimno utvrdi da je pušenje dozvoljeno, o čemu u takvoj prostoriji mora biti istaknut znak mjesta za pušenje.

18. Zabrana unošenja i uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti

Članak 87.

Nije dozvoljeno donositi niti koristiti alkohol i druga opojna sredstva u prostorijama Sveučilišta.

Članak 88.

Kontrola unošenja alkohola i drugih sredstava ovisnosti obavlja se na ulazima u radne prostorije i prostore Sveučilišta.

Kontrolu obavljaju neposredni voditelji poslova ili druga ovlaštena pravna ili fizička osoba.

Članak 89.

Provjeru alkoholiziranosti i prepoznavanje simptoma uzimanja drugih sredstava ovisnosti obavlja ovlaštenik iz članka 19. ovog Pravilnika, stručnjak za zaštitu na radu odnosno radnik koji je osposobljen i ovlašten za obavljanje tih poslova, ili druga ovlaštena pravna ili fizička osoba.

Osposobljavanje provodi stručnjak za zaštitu na radu ili ako to rektor odluči, stručni radnik zdravstvene ustanove.

Članak 90.

Stručnjak zaštite na radu i voditelj sustava kvalitete prijevoza odgovorni su za nabavu i čuvanje kompleta pribora odnosno uređaja za provjeru alkoholiziranosti radnika te samu provjeru alkoholiziranosti kao osoba koja je za to i osposobljena.

Članak 91.

O obavljenoj provjeri alkoholiziranosti radnika sastavlja se zapisnik

U zapisnik se obavezno upisuju osobni podaci o radniku, podaci o radnom mjestu na koje je raspoređen, okolnosti koje su uzrokovale provjeru alkoholiziranosti, datum, sat, mjesto i rezultat provjere, te izjave radnika čija se alkoholiziranost provjerava, ostalih prisutnih radnika i povjerenika radnika za zaštitu na radu i neposrednog ovlaštenika radnika.

Odbijanje radnika da potpiše zapisnik, ne utječe na valjanost zapisnika kao dokaznog materijala.

Zapisnik se prilaže odluci o privremenom udaljenju radnika s radnog mjesta ili iz Sveučilišta.

Članak 92.

Radnik je dužan pristupiti provjeri da li je pod utjecajem alkohola, u protivnom se smatra da je u stanju alkoholiziranosti.

Radnik za kojeg se utvrdi da je u stanju alkoholiziranosti, mora biti privremeno udaljen s mjesta rada, te se upućuje nadležnom liječniku medicine rada radi ocjene radne sposobnosti .

Članak 93.

Poslodavac ne može provesti postupak provjere radi utvrđivanja je li radnik pod utjecajem sredstava ovisnosti kod radnika koji ima potvrdu da se nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti te u izvanbolničkom tretmanu liječenje od ovisnosti i/ili na supstitucijskoj terapiji, ali može zatražiti ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti radnika za obavljanje poslova za koje je zaključen ugovor o radu.

Postupak iz stavka 1. ovog članka može se provesti samo od strane ustanove kod koje se radnik nalazi u programu.

Potvrdu da se radnik nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti, odnosno u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti i/ili na supstitucijskoj terapiji, izdaje zavod nadležan za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu.

Članak 94.

U slučaju osnovane sumnje da je radnik pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti, ovlaštenik poslodavca iz članka 10. ovog Pravilnika dužan je zabraniti radniku daljnji rad, te ga uputiti nadležnom liječniku radi ocjene radne sposobnosti.

IV. ZAŠTITA POSEBNIH KATEGORIJA RADNIKA

Članak 95.

Poslodavac je obvezan osigurati dodatnu zaštitu na radu maloljetniku radi očuvanja njegovog nesmetanoga duševnog i tjelesnog razvoja prema posebnom propisu, kao i trudnoj radnici, radnici koja je rodila ili doji dijete, radi zaštite od opasnosti koje bi mogle ugroziti ostvarivanje materinstva te radniku kod kojeg postoji profesionalna nesposobnost za rad ili neposredna opasnost od nastanka invalidnosti prema posebnom propisu.

Maloljetnik ne smije obavljati poslove s posebnim uvjetima rada, osim maloljetnika koji je završio stručno srednjoškolsko obrazovanje za te poslove i koji ispunjava ostale propisane uvjete.

Trudna radnica i radnica koja je rodila ili koja doji dijete, sukladno posebnom propisu, ne smije raditi na poslovima koji ugrožavaju njezin odnosno djetetov život ili zdravlje.

Radi zaštite osoba iz stavka 1. ovog članka od opasnosti i štetnosti poslodavac je obvezan:

- prilagoditi uvjete i raspored radnog vremena, radi uklanjanja opasnosti ili štetnosti za njihovu sigurnost i zdravlje,
- osigurati druge odgovarajuće poslove, odnosno mjesto rada, ako prilagodbe nisu izvedive, odnosno opravdane.
- Prilagodba uvjeta i rasporeda radnog vremena, te mjesta rada ne smije imati kao posljedicu smanjenje plaće trudnoj radnici, odnosno radnici koja je rodila ili koja doji dijete.
- Ako nije moguće osigurati dodatnu zaštitu na radu sukladno stavku 4. ovoga članka, trudna radnica, radnica koja je rodila ili koja doji dijete ostvaruje pravo na dopust uz naknadu plaće sukladno posebnom propisu.
- Ocjenu o opasnostima ili štetnostima koje bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnica iz stavka 3. ovoga članka, kao i ocjenu o tome koji su poslovi odgovarajući, daje izabrani specijalista medicine rada sukladno posebnom propisu, uzimajući u obzir procjenu opasnosti.

V. NADZOR

Članak 96.

Unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu u Sveučilištu ovlašteni su obavljati ovlaštenici poslodavca koji mogu biti pravne i fizičke osobe i stručnjak za zaštitu na radu.

Naloge odnosno odluke koje donesu tijekom nadzora, ovlaštene osobe iz prethodnog stavka moraju upisati u knjigu nadzora.

Odluka odnosno nalog mora sadržavati rok u kojem mora biti izvršena.

Članak 97.

Radnici ovlašteni za provođenje unutarnjeg nadzora imaju pravo i dužnost odlučiti o:

- privremenom udaljenju s radnog mjesta ili iz Sveučilišta radnika koji ne primjenjuje pravila zaštite na radu ili naređene mjere inspekcije rada
- obustavi odnosno zabrani rada radnika ili stroja odnosno postrojenja u slučajevima kada nisu primijenjena pravila zaštite na radu ili naređene mjere inspekcije rada
- podnošenju prijave rektoru radi pokretanja postupka utvrđivanja odgovornosti protiv radnika koji ne primjenjuje pravila zaštite na radu ili naređene mjere inspekcije rada
- potrebi ispitivanja i mjerenja u radnoj okolini te o potrebi ispitivanja sredstava rada ili osobnih zaštitnih sredstava izvan propisanih ili planiranih rokova
- korištenju ostalih ovlasti koje imaju po odredbama ovog Pravilnika.

VI. VOĐENJE EVIDENCIJA, ČUVANJE ISPRAVA I KNJIGA NADZORA

Članak 98.

Sukladno Zakonu i podzakonskom aktu o vođenju isprava, evidencija i izvještaja te odredbama ovog Pravilnika, čuvaju se isprave, vode evidencije i podnose izvještaji iz područja zaštite na radu.

Članak 99.

Sve evidencije iz zaštite na radu mogu se voditi, obrađivati i čuvati na elektroničkom računalu, uz uvjet da je ovlaštenim osobama osiguran uvid u svakom trenutku u podatke iz evidencije, te da je onemogućen gubitak podataka.

Članak 100.

Procjena opasnosti, analize, nalazi, zapisnici, obavijesti, uvjerenja, svjedodžbe, stručna mišljenja, izvještaji i druge isprave na temelju kojih se utvrđuje stanje zaštite na radu i primjena pravila zaštite na radu evidentiraju se i pohranjuju u zbirku isprava.

Članak 101.

Isprave iz prethodnog članka pohranjuju se i čuvaju kod stručnjaka za zaštitu na radu s tim da se originali ili prijepisi tih isprava čuvaju i pohranjuju kod ovlaštenika ili odgovarajuće službe u skladu s odredbama ovog Pravilnika.

Članak 102.

Općim aktom o uredskom poslovanju u Sveučilištu utvrđuju se rokovi čuvanja, te postupak izdvajanja i uništavanja isprava i evidencija iz zaštite na radu.

Članak 103.

U knjigu nadzora svoje odluke upisuju ovlaštenici poslodavca i stručnjak za zaštitu na radu. Stručnjak za zaštitu na radu otvara i zaključuje knjigu nadzora.

VII. PRAVA, OBVEZE I ODGOVORNOSTI RADNIKA

Članak 104.

Prava i obveze radnika utvrđene su Zakonom o zaštiti na radu, Zakonom o radu i ovim Pravilnikom.

Članak 105.

Postupci utvrđivanja odgovornosti radnika za povrede radnih obveza i radne discipline iz područja zaštite na radu, izricanje mjera, te privremenog udaljenja radnika s rada ili iz Sveučilišta provode se po odredbama akta kojim su uređeni radni odnosi u Sveučilištu.

Članak 106.

Ovlaštenici poslodavca čine teže povrede radnih obveza i discipline ako nepotpuno, nestručno ili nepravodobno izvršavaju ili ako uopće ne izvršavaju dužnosti utvrđene odredbama članka 18. i 19. ovog Pravilnika, a koje su obvezni izvršavati sukladno odluci rektora Sveučilišta o rasporedu na određeni stupanj vođenja poslova iz zaštite na radu, koja je utemeljena na odredbi članka 17. ovog Pravilnika.

Povrede radnih obveza i radne discipline mogu biti razlog raskida ugovora o radu koji poslodavac ima s ovlaštenicima poslodavca iz članka 18. i 19. ovog Pravilnika.

Članak 107.

Radnik čini teže povrede radnih obveza i radne discipline iz zaštite na radu ako:

- ne izvršava dužnosti iz zaštite na radu propisane Zakonom, podzakonskim aktima, tehničkim normama, kolektivnim ugovorom i odredbama ovog Pravilnika
- poslove radnog mjesta obavlja suprotno pravilima zaštite na radu
- ne pristupi obrazovanju i osposobljavanju za samostalan rad na siguran način ili ne pristupi provjeri osposobljenosti za samostalan rad na siguran način
- propusti ili odbije raditi pod nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način dok ne obavi s uspjehom provjeru svoje osposobljenosti za rad na siguran način
- odbije prihvatiti raspored na drugo radno mjesto za koje se može osposobiti za samostalan rad na siguran način, ako u tri pokušaja nije zadovoljio na provjeri osposobljenosti za rad na siguran način
- odbije napustiti mjesto rada kada to od njega traži odgovorni voditelj iz razloga sigurnosti i zaštite zdravlja

- ne prekine rad kada mu prijete izravna opasnost za život ili zdravlje, zato što nisu primijenjena pravila zaštite na radu
- odbije postupiti prema odluci o rasporedu na drugo radno mjesto kada više ne ispunjava uvjete za rad na poslovima s posebnim uvjetima rada
- ne prijavi odgovornom voditelju pojavu koja je prethodila nesreći na radu
- ne obavi pravodobno liječnički pregled na koji ga uputi odgovorni voditelj ili radnik za stručne poslove iz zaštite na radu
- prilikom stupanja na rad ili prilikom periodičnog liječničkog pregleda prešuti ili da neistinite podatke o svojem zdravlju
- radeći protivno pravilima zaštite na radu ugrozi sigurnost ili zdravlje drugog radnika ili ako izazove ozljeđivanje drugog radnika ili materijalnu štetu na sredstvima za rad ili osobnim zaštitnim sredstvima
- ne koristi osobna zaštitna sredstva ili zaštitne naprave
- ne koristi propisanu radnu odjeću i obuću
- nenamjenski koristi osobna zaštitna sredstva ili njima rukuje ili ih održava na način protivan pravilima zaštite na radu
- oštetiti ili ukloni oznake, upozorenja ili upute iz zaštite na radu i ne poduzme mjere da se one odmah nadomjeste neoštećenima
- odbije udaljiti se s mjesta rada ili iz Sveučilišta kada je zatečen da radi pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti ili kada je zatečen da čini drugu težu povredu radne obveze kojom ugrožava vlastitu sigurnost i zdravlje ili sigurnost i zdravlje drugih radnika
- odbije pristupiti provjeri zdravstvene sposobnosti ili provjeri da li je pod utjecajem alkohola
- tijekom radnog vremena konzumira alkoholna pića ili druga sredstva ovisnosti kojima smanjuje sposobnost za rad ili dođe na rad pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti
- puši na mjestima na kojima je to zabranjeno zakonom ili ovim Pravilnikom.

Za povrede radnih obveza iz stavka 1. ovog članka, radniku se može otkazati ugovor o radu.

Članak 108.

Radnik mora biti privremeno udaljen s mjesta rada, odnosno iz Sveučilišta na način i u slučajevima utvrđenim Zakonom, kolektivnim ugovorom, aktom kojim se u Sveučilištu uređuju radni odnosi i ovim Pravilnikom.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 109.

Sadržaji priloga ovog Pravilnika obvezuju kao i normativni dio Pravilnika.

Članak 110.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika obavljaju se na način i prema postupku predviđenom za njegovo donošenje.

Članak 111.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a počinje se primjenjivati 01. prosinca 2017. godine.

KLASA: 012-01/17-02/04
URBROJ:2198-1-79-01-17-01

